

III.

(Pripremni akti)

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA**MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE****od 4. listopada 2017.**

o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1095/2010 o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala) i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 u pogledu postupaka i tijela uključenih u izdavanje odobrenja za rad središnjim drugim ugovornim stranama i zahtjeva za priznavanje središnjih drugih ugovornih strana trećih zemalja

(CON/2017/39)**(2017/C 385/03)****Uvod i pravna osnova**

Europska središnja banka (ESB) je 22. kolovoza 2017. i 15. rujna 2017. zaprimila zahtjeve Vijeća Europske unije i Europskog parlamenta za davanje mišljenja o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1095/2010 o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala) i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 u pogledu postupaka i nadležnih tijela uključenih u izdavanje odobrenja za rad središnjim drugim ugovornim stranama i zahtjeva za priznavanje središnjih drugih ugovornih strana trećih zemalja⁽¹⁾ (dalje u tekstu: „prijedlog uredbe“).

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja utemeljena je na članku 127. stavku 4. i članku 282. stavku 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije jer prijedlog uredbe sadrži odredbe koje utječu na: (1) osnovne zadaće Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) u pogledu definiranja i provođenja monetarne politike i promicanja nesmetanog funkcioniranja platnih sustava u skladu s prvom i četvrtom alinejom članka 127. stavka 2. Ugovora; (2) zadaću ESSB-a da doprinosi nesmetanom vođenju politika nadležnih tijela koje se odnose na bonitetni nadzor kreditnih institucija i na stabilnost finansijskog sustava u skladu s člankom 127. stavkom 5. Ugovora; i (3) zadaće dodijeljene ESB-u koji se odnose na bonitetni nadzor kreditnih institucija u skladu s člankom 127. stavkom 6. Ugovora, unutar ograničenja iz članka 1. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013⁽²⁾. Upravno vijeće donijelo je ovo Mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

Opće napomene

ESB snažno podupire inicijativu izraženu u prijedlogu Komisije o jačanju uloge relevantnih članova ESSB-a, kao središnjih banaka izdanja za valute finansijskih instrumenata čije se poravnanje obavlja putem središnjih drugih ugovornih strana, u postupku za nadzor središnjih drugih ugovornih strana u Uniji i priznanja središnjih drugih ugovornih strana trećih zemalja. ESB snažno pozdravlja i podupire prijedlog da Eurosustav, kao središnja banka izdanja za euro, treba imati značajniju ulogu u odnosu na središnje druge ugovorne strane Unije, ali i središnje druge ugovorne strane trećih zemalja. To je opravданo zbog rizika koji može nastati kao posljedica nepravilnog funkcioniranja središnje druge ugovorne strane, ili određenim radnjama koje središnja druga ugovorna strana poduzima u području upravljanja rizikom, pri izvršavanju osnovnih zadaća koje se provode širom Eurosustava, naročito definiranje i provođenje monetarne politike Unije i promicanje nesmetanog funkcioniranja platnih sustava. Navedeni rizici mogu imati učinak na održavanje stabilnosti cijena sukladno članku 127. stavku 1. Ugovora, a što je glavni cilj Eurosustava.

Poremećaji koji zahvaćaju središnje druge ugovorne strane mogu na više načina utjecati na glavni cilj Eurosustava. Na primjer, takvi poremećaji mogu utjecati na likvidnosnu poziciju kreditnih institucija europodručja, potencijalno

⁽¹⁾ COM (2017) 331 konačno.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).

omentajući nesmetano funkcioniranje platnih sustava u europodručju. To bi moglo dovesti do povećane potražnje za likvidnošću središnje banke i mogućih izazova u provedbi jedinstvene monetarne politike Eurosustava. Nadalje, takvi poremećaji mogu narušiti funkcioniranje dijelova finansijskih tržišta koji su ključni za prijenos monetarne politike, uključujući tržišta za transakcije financiranja vrijednosnih papira denominirana u eurima i ugovore o kamatnim izvedenicama.

Očekuje se da će značajna kretanja na globalnoj i europskoj razini povećati rizike koje središnje druge ugovorne strane stvaraju nesmetanom funkcioniranju platnih sustava i provedbi jedinstvene monetarne politike. Kao prvo, središnje poravnanje postalo je po svojoj prirodi izrazito prekogranično i sistemski važno. Iz tog razloga je Komisija već iznijela prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana i o izmjeni uredbi (EU) br. 1095/2010, (EU) br. 648/2012 i (EU) 2015/2365⁽¹⁾). Kao drugo, izlazak Ujedinjene Kraljevine iz Unije imat će značajan utjecaj na sposobnost Eurosustava za obavljanje njegovih zadaća središnje banke izdanja za euro. U ovom trenutku, određene središnje druge ugovorne strane osnovane u Ujedinjenoj Kraljevini provode poravnanje značajne količine transakcija denominiranih u eurima. Stoga, značajni poremećaj koji utječe na veću središnju drugu ugovornu stranu u Ujedinjenoj Kraljevini može imati ozbiljne posljedice po stabilnost eura. Ako se na središnje druge ugovorne strane iz Ujedinjene Kraljevine prestane primjenjivati regulatorni i nadzorni okvir za središnje druge ugovorne strane Unije na temelju Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, to će negativno utjecati na sposobnost Eurosustava da prati rizike i upravlja rizicima koji postavljaju središnje druge ugovorne strane iz Ujedinjene Kraljevine⁽²⁾.

Prijedlog uredbe predviđa povećanu ulogu Eurosustava kao središnje banke izdanja za euro u okviru iz Uredbe (EU) br. 648/2012. Da bi se osiguralo da Eurosustav može izvršiti tu ulogu, od najveće je važnosti da ima odgovarajuće ovlasti na temelju Ugovora i Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke („Statut ESSB-a“). Iz ovog razloga, ESB-u bi trebalo dodijeliti regulatornu nadležnost nad sustavima poravnanja za finansijske instrumente, naročito središnjim drugim ugovornim stranama, izmjenom članka 22. Statuta ESSB-a. Dodjela regulatornih ovlasti ESB-u ne dovodi u pitanje članak 12. stavak 1. Statuta ESSB-a, koji navodi da „u mjeri u kojoj se to smatra mogućim i primjerenim te ne dovodeći pritom u pitanje odredbe ovog članka, ESB koristi nacionalne središnje banke za obavljanje poslova koji su dio zadaća ESSB-a“. To uključuje zadaće Eurosustava kao središnje banke izdanja za euro. ESB je stoga donio Preporuku ESB/2017/18 Europske središnje banke⁽³⁾ od 22. Lipnja 2017.

Tamo gdje ESB predlaže izmjenu Prijedloga uredbe, konkretni prijedlozi izmjena navedeni su u posebnom tehničkom radnom dokumentu kojem je u tu svrhu priloženo obrazloženje. Tehnički radni dokument dostupan je na engleskom jeziku na mrežnim stranicama ESB-a.

Posebne napomene

1. Pravila glasovanja u kolegijima nadzornih tijela

1.1. Kao što je Europska središnja banka prethodno napomenula po pitanju kolegija, kada ESB ili nacionalna središnja banka u kolegiju predstavljaju središnje banke Eurosustava, koje zajedno čine „središnju banku izdanja“ za euro, a ESB provodi bonitetni nadzor kreditnih institucija koje su značajni članovi sustava poravnanja središnje druge ugovorne strane, ovim dvjema funkcijama dodjeljuju se zasebni glasovi. Tom je prilikom ESB također naglasio da se te dvije funkcije razlikuju, što se odražava u pravnom i operativnom odvajanju uloga monetarne politike i bonitetnog nadzora Europske središnje banke⁽⁴⁾. Stoga, ESB snažno pozdravlja činjenicu da prijedlog uredbe uvažava tu činjenicu, osiguravajući da se tim dvjema funkcijama daju zasebni glasovi.

⁽¹⁾ COM (2016) 856 konačno.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

⁽³⁾ Preporuka ESB/2017/18 od 22. lipnja 2017. za Odluku Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni članka 22. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (SL C 212, 1.7.2017., str. 14.).

⁽⁴⁾ Vidjeti stavak 2.1.2. Mišljenja CON/2017/38 Europske središnje banke od 20. rujna 2017. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana i o izmjeni uredbi (EU) br. 1095/2010, (EU) br. 648/2012 i (EU) 2015/2365, još nije objavljeno u Službenom listu. Sva mišljenja ESB-a objavljena su na mrežnim stranicama ESB-a na www.ecb.europa.eu. Vidjeti također odgovor ESB-a na konzultaciju Komisije o pregledu Uredbe o infrastrukturi europskog tržišta (EMIR) od 2. rujna 2015., dostupno na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

1.2. ESB stoga pozdravlja odredbe prijedloga uredbe o izmjeni relevantnih odredbi Uredbe (EU) br. 648/2012. Kao prvo, članak 18. stavak 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 izmijenjen je tako da određuje da će se kolegij, između ostalog, sastojati od (a) stalnih članova Izvršnog odbora za središnje druge ugovorne strane; (b) nadležnih tijela odgovornih za nadzor članova sustava poravnjanja središnje druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u tri države članice koje najviše doprinose u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane, uključujući i, prema potrebi, ESB u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 1024/2013⁽¹⁾; i (c) središnjih banaka izdanja za najvažnije valute Unije finansijskih instrumenata čije se poravnanje obavlja. Kao drugo, članak 19. stavak 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 izmijenjen je tako da određuje da ESB, kada je član kolegija na temelju raznih točaka iz članka 18. stavka 2., te uredbe, ima najviše dva glasa u kolegijima koji imaju 12 ili manje članova; i najviše tri glasa u kolegijima koji imaju više od 12 članova⁽²⁾.

2. Zahtjev za pribavljanjem suglasnosti središnje banke izdanja u pogledu određenih nacrta odluka

2.1. Prijedlog uredbe određuje da nadležna tijela moraju p dostaviti nacrte odluka koje se odnose na središnje druge ugovorne strane Unije relevantnim središnjim bankama izdanja prije nego donesu bilo koju odluku koja se odnosi na izdavanje ili oduzimanje odobrenja, proširenje usluga, i bonitetne zahtjeve za kontrole likvidnosnog rizika, zahtjeve za instrumente osiguranja, namiru, i odobrenje ugovora o međudjelovanju⁽³⁾. Nadležna tijela moraju pribaviti suglasnost središnje banke izdanja u pogledu svih značajki tih odluka koje se odnose na provođenje njihovih zadaća monetarne politike. Kada središnja banka izdanja predloži izmjene, nadležno tijelo može donijeti odluku jedino onako kako je izmijenjena; a kada središnja banka izdanja prigovori nacrtu odluke, nadležno tijelo ne smije donijeti tu odluku. Na jednak način, prijedlog uredbe određuje da u pogledu priznatih središnjih drugih ugovornih strana druge razine rizika iz trećih zemalja, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) mora dostaviti nacrte odluka središnjoj banci izdanja prije donošenja svih odluka koje se odnose na kontrolu likvidnosnog rizika, zahtjeve za sredstva osiguranja, namiru, odobrenje ugovora o međudjelovanju, kao i zahtjeve za iznos nadoknade⁽⁴⁾. ESMA na jednak način mora pribaviti suglasnost središnje banke izdanja u pogledu svih značajki tih odluka koje se odnose na provođenje njezinih zadaća monetarne politike. Kad središnja banka izdanja predloži izmjene, ESMA može donijeti odluku jedino onako kako je izmijenjena; a kad središnja banka izdanja prigovori nacrtu odluke, ESMA ne smije donijeti tu odluku. ESB snažno pozdravlja ulogu koju prijedlog uredbe predviđa za središnje banke izdanja, a koja će omogućiti da članovi ESSB-a sudjeluju na značajan i djelotvoran način u postupku donošenja odluka u pitanjima od izravne važnosti za ispunjavanje osnovnih zadaća ESSB-a prema Ugovorima i ostvarivanje njegovog primarnog cilja, a to je održavanje stabilnosti cijena. U pogledu toga ESB ima više komentara.

2.2. Kao prvo, kada prijedlog uredbe pojašnjava da se suglasnost središnje banke izdanja mora pribaviti „o svim aspektima tih odluka koje se odnose na izvršenje njihovih zadaća monetarne politike”, potrebno je naglasiti da se tim izrazom namjerava razjasniti kontekst monetarne politike u kojem središnja banka izdanja obavlja svoju ulogu i svrhu koju ta uloga ispunjava. Isto vrijedi u pogledu upućivanja na usklađenost središnjih drugih ugovornih strana druge razine rizika iz trećih zemalja sa zahtjevima središnje banke izdanja „pri izvršenju njihovih zadaća monetarne politike”⁽⁵⁾. Ovaj izraz treba tumačiti zajedno s uvodnom izjavom 7. prijedloga uredbe. Treba naglasiti da namjera tog izraza nije dodijeliti nadležnim tijelima ili ESMA-i diskrecijsko pravo odlučivanja o tome treba li zatražiti suglasnost središnje banke izdanja za pojedine nacrte odluka, kao niti dodijeliti diskrecijsko pravo odlučivanja o tome jesu li uvaženi prijedlozi izmjena ili prigovori središnje banke izdanja. U tom pogledu, treba napomenuti da Eurosustav ima široko diskrecijsko pravo definiranja i provođenja monetarne politike. To je priznao Sud Europske unije⁽⁶⁾ i ključno je radi osiguravanja neovisnosti ESB-a i nacionalnih središnjih banaka, u skladu s člankom 130. Ugovora. Zbog jasnoće i pravne sigurnosti, prijedlogu uredbe trebalo bi dodati novu uvodnu izjavu kojom bi se odrazila ova točka.

2.3. Kao drugo, u pogledu toga za koje je nacrte odluka potrebno zatražiti pristanak središnje banke izdanja, ESB smatra da bi prijedlog uredbe trebao osigurati sudjelovanje središnje banke izdanja u odnosu na određene ključne aspekte upravljanja rizikom središnje druge ugovorne strane. ESB smatra da bi u odnosu na središnje druge ugovorne strane Unije, i središnje druge ugovorne strane trećih zemalja, suglasnost središnje banke izdanja trebala biti potrebna i za nacrte odluka donesene u vezi sa zahtjevima za iznos nadoknade središnjih drugih ugovornih strana (članak 41.). To je važno za središnje banke izdanja zbog ključnih poveznica između upravljanja likvidnosnim

⁽¹⁾ Vidjeti članak 2. stavak 3. prijedloga uredbe.

⁽²⁾ Vidjeti članak 2. stavak 4. prijedloga uredbe.

⁽³⁾ Člankom 2. stavkom 7. prijedloga uredbe dodaje se novi članak 21.a. stavak 2.

⁽⁴⁾ Člankom 2. stavkom 10. prijedloga uredbe dodaje se novi članak 25.b. stavak 2.

⁽⁵⁾ Člankom 2. stavkom 9. prijedloga uredbe uvodi se novi članak 25. stavak 2b. točka (b).

⁽⁶⁾ Točka 68. Gauweiler i ostali, C-62/14, ECLI:EU:C:2015:400; i točka 68. Accorinti i ostali protiv ESB, T-79/13, ECLI:EU:T:2015:756.

rizikom, koje je glavni predmet pozornosti središnje banke izdanja, i postupaka za iznos nadoknade koje primjenjuje središnja druga ugovorna strana. Primjerice, mehanizmi za unutardnevna prikupljanja iznosa nadoknade imaju značajan učinak na sposobnost središnje druge ugovorne strane da prikupi sredstva za svoje likvidnosne potrebe, po njihovom dospjeću. Postupci za iznos nadoknade, uključujući pravila o prilagodbi razina iznosa nadoknade u vremenima tržišnog stresa, mogu imati značajne posljedice u pogledu procikličnosti: ako se njima upravlja na nepravilan način, mogu stvoriti ozbiljan likvidnosni pritisak na članove sustava poravnjanja, čime se može umanjiti sposobnost središnje banke izdanja da provodi ciljeve svoje monetarne politike.

Nadalje, prijedlog uredbe treba propisati da je suglasnost središnje banke izdanja potrebna za odluke koje se odnose na preispitivanje modela, testiranja otpornosti na stres i retroaktivno ispitivanje valjanosti modela i parametara koje donosi središnja druga ugovorna strana u svrhu izračuna svojih zahtjeva za nadoknadu, uplata u jamstveni fond, kolateralnih zahtjeva i drugih mjera kontrole rizika iz članka 49. Uredbe (EU) br. 648/2012. To je važno za središnju banku izdanja, jer odluke donesene sukladno članku 49. mogu imati izravne posljedice na postupanje središnje druge ugovorne strane u skladu s postupovnim i materijalnim zahtjevima prema Uredbi (EU) br. 648/2012, u odnosu na koje središnja banka izdanja inače mora dati svoju suglasnost. Na primjer, promjena u metodologiji testiranja otpornosti na stres kojim središnja druga ugovorna strana provjerava adekvatnost svog kolateralnog zahtjeva, imala bi izravan utjecaj na poštovanje obveza središnje druge ugovorne strane u odnosu na kolateral iz članka 46. Uredbe (EU) br. 648/2012.

U zasebnom tehničkom radnom dokumentu koji je priložen ovom mišljenju, ESB propisuje konkretnе prijedloge izmjena u pogledu vrsta odluka za koje je potrebno pribaviti suglasnost središnje banke izdanja.

2.4. Kao treće, ESB primjećuje da nadležna tijela raspolažu određenim diskrecijskim prostorom kod odlučivanja o tome trebaju li izmjene koje je predložila središnja druga ugovorna strana biti predmetom odluka iz članka 15. Uredbe (EU) br. 648/2012 u pogledu proširenja aktivnosti i usluga koje nisu obuhvaćene prvotnim odobrenjem, ili odluka iz članka 49. u pogledu preispitivanja modela, testiranja otpornosti na stres i retroaktivnog ispitivanja. Ako nadležno tijelo smatra da izmjene koje predlažu središnje druge ugovorne strane ne sadrže proširenje poslovanja u smislu „dodataknih usluga i aktivnosti“ ili se ne radi o „značajnim promjenama“ modela i parametara, takve promjene neće biti predmetom odluka iz članova 15. i 49. U cilju izgradnje zajedničke kulture Unije u području nadzora i radi osiguranja nadzornih praksi, ESMA je nedavno objavila mišljenje⁽¹⁾ o zajedničkim pokazateljima za dodatne proizvode i usluge iz članka 15., kao i za značajne promjene iz članka 49. Stajalište ESB-a jest da će poštovanje kriterija koji su propisani u mišljenju ESMA-e biti ključno da bi se osiguralo traženje suglasnosti središnje banke izdanja u svim slučajevima u kojim je takva suglasnost potrebna. Stoga, ESB predlaže da smjernice koje je ESMA iznijela u pogledu tumačenja tih članaka postanu obvezujuće. Da bi se to postiglo, ESMA treba izraditi smjernice u obliku nacrta regulatornih tehničkih standarda, koje bi Komisija potom trebala usvojiti kao delegirani akt. U tu svrhu, ESB propisuje konkretne prijedloge izmjena u zasebnom tehničkom radnom dokumentu koji je priložen ovom mišljenju.

3. Preispitivanje i ocjena

3.1. Prijedlogom uredbe mijenja se članak 21. Uredbe (EU) br. 648/2012 da bi se propisalo da će nadležna tijela, u suradnji s ESMA-om, preispitivati usklađenost sporazuma, strategija, postupaka i mehanizama koje provode središnje druge ugovorne strane s Uredbom (EU) br. 648/2012, i ocjenjuju rizike kojima su središnje druge ugovorne strane izložene ili mogu biti izložene. Izmijenjeni članak 21. propisuje i da će središnje druge ugovorne strane biti predmetom izravnog inspekcijskog nadzora, a u kojem će i osoblje ESMA-e biti pozvano sudjelovati. Pored toga, nadležno tijelo obvezno je proslijediti ESMA-i informacije koji su primljene od središnjih drugih ugovornih strana i zahtijevati od odgovarajuće središnje druge ugovorne strane sve informacije koje zatraži ESMA, a tijelo ih samo ne može dostaviti.

3.2. Postupak preispitivanja i ocjene, kako je izmijenjen prijedlogom uredbe, imat će ključnu ulogu u osiguravanju da središnje druge ugovorne strane trajno postupaju u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012. ESB smatra da bi savjetovanje sa središnjom bankom izdanja u postupku preispitivanja i ocjene, u slučajevima kada nadležno tijelo ocijeni da je to potrebno radi osiguranja da središnja banka izdanja može ispuniti svoju ulogu prema prijedlogu uredbe, bila važna posljedica zahtjeva iz članka 21a. stavka 2. Sposobnost središnje banke izdanja da doprinosi preispitivanju koje provode nadležna tijela, u suradnji s ESMA-om, omogućila bi im osiguravanje da središnje druge ugovorne strane ne stvaraju rizike u obavljanju osnovnih zadaća Eurosustava prema Ugovorima, kao i postizanje svog glavnog cilja, koji je održavanje stabilnosti cijena.

⁽¹⁾ Mišljenje ESMA-e od 15. studenog 2016. o zajedničkim pokazateljima za nove proizvode i usluge iz članka 15. i za značajne promjene iz članka 49. Uredbe EMIR (ESMA/2016/1574) dostupno na mrežnim stranicama ESMA-e www.esma.europa.eu

3.3. U zasebnom tehničkom radnom dokumentu koji je priložen ovom mišljenju, ESB propisuje konkretnе prijedloge izmjena u pogledu savjetovanja sa središnjom bankom izdanja u postupku preispitivanja i ocjene iz članka 21.

4. Savjetodavna uloga ESB-a u pogledu nacrtu delegiranih i provedbenih akata

4.1. Vrijedi podsetiti da nacrti delegiranih i provedbenih akata Komisije odgovaraju pojmu „predloženi akti Unije“ u skladu sa značenjem iz članka 127. stavka 4. i članka 282. stavka 5. Ugovora. Delegirani i provedbeni akti čine pravne akte Unije. Potrebno je pravovremeno savjetovanje ESB-a o nacrtu svih akata Unije, uključujući nacrte delegiranih i provedbenih akata, koji su dio područja nadležnosti ESB-a. Obvezu savjetovanja s ESB-om pojasnio je Sud Europske unije u *Komisija protiv ESB-a*⁽¹⁾ pozivajući se na funkcije i stručno znanje ESB-a. U svjetlu činjenice da su sigurne i učinkovite infrastrukture finansijskog tržišta, a posebno sustavi poravnjanja za finansijske instrumente, ključni za ispunjavanje osnovnih zadaća ESSB-a prema članku 127. stavku 2. Ugovora, i ostvarivanje njegovog glavnog cilja održavanja stabilnosti cijena prema članku 127. stavku 1. Ugovora, potrebno je savjetovanje s ESB-om o pitanju delegiranih i provedbenih akata donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 648/2012. Iako obveza savjetovanja s ESB-om proizlazi izravno iz Ugovora, taj je zahtjev radi jasnoće potrebo uključiti u uvodnu izjavu prijedloga uredbe. Obzirom na važnost delegiranih i provedbenih akata u okviru razvoja zakonodavstva Unije o finansijskim uslugama, ESB će obnašati svoju savjetodavnu ulogu u pitanjima iz svoje nadležnosti, uzimajući u obzir vremenski raspored za donošenje tih akata i potrebu za osiguravanjem nesmetanog usvajanja provedbenog zakonodavstva⁽²⁾.

4.2. Nadalje, u odnosu na brojne dijelove prijedloga uredbe, pored savjetovanja s ESB-om, moglo bi biti korisno u ranoj fazi uključiti relevantne članove ESSB-a u razvoj nacrtu regulatornih i provedbenih tehničkih standarda, kao i delegiranih i provedbenih akata, te bi se takva praksa trebala propisati posebnim odredbama.

4.3. Kao prvo, nekoliko odredbi prijedloga uredbe odnosi se na ulogu središnje banke izdanja. Kako je navedeno u stavku 2., one uključuju situacije o tome kada je potrebna suglasnost središnje banke izdanja za određene odluke koje donose nadležna tijela ili ESMA. Nadalje, navodi se u kojim situacijama središnja banka izdanja mora dostaviti ESMA-i pisani potvrdu o tome da središnja druga ugovorna strana druge razine rizika iz treće zemlje postupa u skladu s zahtjevima koje joj je odredila ta središnja banka izdanja⁽³⁾, kao i u kojim slučajevima ESMA zaključuje, u sporazumu s relevantnom središnjom bankom izdanja, da je središnja druga ugovorna strana od „posebne sistemskе važnosti“⁽⁴⁾. Radi određivanja koja bi središnja banka izdanja trebala sudjelovati, prijedlog uredbe sadrži uputu na članak 18. stavak 2. točku (h) Uredbe (EU) br. 648/2012, koja određuje da će se kolegij sastojati od „središnjih banaka koje izdaju najvažnije valute Unije u kojima su finansijski instrumenti čije se poravnanje obavlja“. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranog akta, na temelju nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je izradila ESMA, u kojima se navode uvjeti pomoću kojih se valute Unije spomenute u članku 18. stavku 2. točki (h) ocjenjuju kao najvažnije. Sukladno tomu, Komisija je 2013. donijela Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 876/2013⁽⁵⁾, koju će sada možda trebati preispitati i ažurirati da se osigura odgovarajuće sudjelovanje središnjih banaka koje izdaju valute država članica koje su izvan europolučja, uzimajući u obzir utjecaj koji poremećaji u funkcioniranju središnjih drugih ugovornih strana mogu imati na te valute. Izrada nacrtu regulatornih tehničkih standarda od strane ESMA-e bi u tu svrhu trebalo provesti u uskoj suradnji s relevantnim članovima ESSB-a. Nadalje, delegirani akt treba donijeti tek nakon službenog postupka savjetovanja s ESB-om. ESB također predlaže da se, radi pravne sigurnosti, u prijedlog uredbe unese uputa na članak 18. stavak 2. točku (h) Uredbe (EU) br. 648/2012 koja se odnosi samo na „relevantne središnje banke izdanja“.

4.4. Kao drugo, prijedlog uredbe uvodi novi članak 25. stavak 2a., koji propisuje da će ESMA odrediti je li središnja druga ugovorna strana treće zemlje sistemski važna ili je vjerojatno da će postati sistemski važna za finansijsku stabilnost Unije ili jedne ili više država članica, pritom ih nazivajući „središnja druga ugovorna strana druge razine

⁽¹⁾ Komisija protiv ESB-a, C-11/00, ECLI:EU:C:2003:395, posebno točke 110. i 111. U stavku 110., Sud je pojasnio da je osnovni cilj obveze savjetovanja s ESB-om „osigurati da zakonodavac donese akt tek nakon što je tijelo saslušano, koje je, na temelju posebnih funkcija koje ono obavlja u pravnom okviru Zajednice u odnosnom području i na temelju visoke razine stručnog znanja koje posjeduje, u posebno povoljnem položaju za obavljanje korisne uloge u predviđenom zakonodavnom postupku“.

⁽²⁾ Vidjeti stavak 2. Mišljenja CON/2015/10, stavak 2. Mišljenja CON/2012/77, stavak 4. Mišljenja CON/2012/5, stavak 8. Mišljenja CON/2011/44, i stavak 4. Mišljenja CON/2011/42.

⁽³⁾ Članak 2. stavak 9. prijedloga uredbe uvodi novi članak 25. stavak 2b. točku (b).

⁽⁴⁾ Članak 2. stavak 9. prijedloga uredbe uvodi novi članak 25. stavak 2c.

⁽⁵⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 876/2013 od 28. svibnja 2013. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kolegije za središnje druge ugovorne strane (SL L 244, 13.9.2013., str. 19.).

rizika". Prijedlog uredbe određuje kriterije koje ESMA mora uzeti u obzir prilikom određivanja i propisuje da će Komisija donijeti delegirani akt kojim se detaljno razrađuju ti kriteriji. U cilju osiguravanja odgovarajuće razine sudjelovanja središnjih banaka izdanja u razradi relevantnih kriterija, Komisija bi razvoj tog delegiranog akta trebala provesti u uskoj suradnji s relevantnim članovima ESSB-a.

5. Središnje druge ugovorne strane trećih zemalja od „posebne sistemske važnosti”

Prijedlog uredbe uvodi novi članak 25. stavak 2c., koji propisuje da ESMA „u dogovoru” s relevantnim središnjim bankama izdanja može zaključiti da je središnja druga ugovorna strana toliko sistemski važna da ju ne bi trebalo priznati. ESB shvaća da „u dogovoru” znači da ESMA ne smije, bez prethodno pribavljenog odobrenja relevantne središnje banke izdanja, preporučiti Komisiji donošenje provedbenog akta kojim se potvrđuje da se ta središnja druga ugovorna strana ne priznaje.

6. Suradnja i razmjena informacija između Izvršnog odbora za središnje druge ugovorne strane i nadzornih kolegija

ESB primjećuje da Izvršni odbor za središnje druge ugovorne strane ne uključuje sve članove nadzornih kolegija, kao ni Europski odbor za sistemske rizike (ESRB). Kolegij se ne sastoji samo od nadležnih tijela za nadzor središnjih drugih ugovornih strana već i od nadzornih tijela za subjekte na koje bi mogao imati utjecaj rad određene središnje druge ugovorne strane, a to su naročito članovi sustava poravnjanja, mesta trgovanja, središnje druge ugovorne strane koje su u odnosu međudjelovanja i središnji depozitoriji vrijednosnih papira. ESRB je odgovoran za makrobonitetni nadzor finansijskog sustava u Uniji. U svrhu osiguravanja da ESRB i članovi nadzornih kolegija koji nisu ujedno i članovi Izvršnog odbora za središnje druge ugovorne strane imaju sve relevantne informacije potrebne za provođenje svojih zadaća, ključno je postojanje obvezne razmjene informacija između Izvršnog odbora za središnje druge ugovorne strane i ESRB-a i ostalih članova nadzornih kolegija koji nisu članovi Izvršnog odbora za središnje druge ugovorne strane. Informacije koje se razmjenjuju s ESRB-om i nadzornim kolegijem trebaju biti cjelovite i trebaju uključivati informacije dostupne Izvršnom odboru za središnje druge ugovorne strane koje su potrebne ESRB-u i članovima nadzornih kolegija za izvršavanje njihovih zadaća. Na jednak način, informacije koje se odnose na središnje druge ugovorne strane trećih zemalja trebaju biti razmjenjene s ESRB-om i relevantnim nadležnim tijelima navedenim u članku 25. stavku 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, kada je to potrebno u svrhu ostvarivanja njihovih zadaća.

7. ESB kao član Odbora supervizora ESMA-e bez prava glasa

ESB primjećuje da prijedlog uredbe mijenja Uredbu (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ tako da uključuje predsjedatelja i direktore Izvršnog odbora za središnje druge ugovorne strane kao članove Odbora supervizora ESMA-e bez prava glasa⁽²⁾. ESB snažno pozdravlja takvo rješenje kojim se osigurava da smjernice, preporuke i drugi praktični instrumenti i alati za konvergenciju koje izrađuje Odbor supervizora ESMA-e uzimaju u obzir stajališta i stručno znanje predsjedatelja i direktora Izvršnog odbora za središnje druge ugovorne strane. Međutim, ESB smatra da je također od iznimne važnosti uključivanje ESB-a u Odbor supervizora ESMA-e kao člana bez prava glasa, radi osiguravanja djelotvorne suradnje, koordinacije i razmjene informacija među središnjim bankama i nadzornim tijelima, kao i radi osiguravanja da smjernice, preporuke i drugi praktični instrumenti i alati za konvergenciju koje razvija Odbor supervizora ESMA-e uzimaju u obzir stajališta i stručno znanje ESB-a⁽³⁾. Važnost toga ne odražava se samo na pitanja vezana uz središnje druge ugovorne strane, nego i u odnosu na druge sudsioničke na finansijskom tržištu, uključujući središnje depozitorije vrijednosnih papira i trgovinske rezervorije. Iz tog razloga, ESB preporučuje da i on treba postati član Odbora supervizora ESMA-e bez prava glasa.

8. Interakcija s prijedlogom uredbe u odnosu na okvir za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana

ESB u potpunosti podupire procjenu Komisije iznesenu u obrazloženju uz prijedlog, u kojoj se navodi da će se prilagodbe i poboljšanja nadzora trebati na primjereno način odraziti u prijedlogu uredbe o okviru za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana. ESB je suglasan da mogu biti potrebne ciljane izmjene da bi se uzela u obzir nova uloga Izvršne sjednice za središnje druge ugovorne strane u kolegijima na temelju Uredbe

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽²⁾ Člankom 1. stavkom 4. prijedloga uredbe dodaje se nova točka (f) članku 40. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

⁽³⁾ Vidjeti Mišljenje CON/2010/5. Vidjeti doprinos ESB-a savjetovanju Europske komisije o radu Europskih nadzornih tijela, objavljeno 7. srpnja 2017., dostupno na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

(EU) br. 648/2012 a potom u sanacijskim kolegijima. ESB vidjeti korist u promicanju ujednačenosti i djelotvorne interakcije planova oporavka i sanacije u središnjim drugim ugovornim stranama te u praćenju i umanjivanju njihovih ukupnih učinaka rizika na finansijsku stabilnost u Uniji. ESB podržava pristup da tijekom dovršetka prijedloga uredbe, Komisija, Vijeće i Europski parlament procijene moguću ulogu Izvršne sjednice za središnje druge ugovorne strane u tom kontekstu (¹).

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 4. listopada 2017.

Predsjednik ESB-a

Mario DRAGHI

(¹) Vidjeti stavak 1.4. Mišljenja CON/2017/38.